

ZÁKLADNÍ ŠKOLA a ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA Rtyně v Podkrkonoší

Základní škola a Základní umělecká škola Školní 662, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší IČO 49290576, tel.: 499 888 134, www.zsrtyne.cz

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Školní neúspěšnost

Školní neúspěšnost je vážným problémem, který vyžaduje individuální práci s žákem i jeho zákonnými zástupci. Školní neúspěšnost je často způsobena souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat a přijmout opatření, jež povedou k nápravě. Ve škole působí školní poradenské pracoviště – školní metodička prevence Mgr. Martina Vasiljevová a výchovný poradce Mgr. Zdeněk Tluchoř. Ve spolupráci s pedagogy, zákonnými zástupci, žáky samotnými, školským poradenským pracovištěm a vedením školy je možné předcházet neúspěchům ve škole.

Školní neúspěšnost ovlivňuje řada faktorů:

a) Přestup z mateřské do základní školy

Oblast prevence:

- spolupráce ZŠ a MŠ – návštěva předškoláků ve škole – seznámení se školním prostředím, vyzkoušení činnosti prvňáčků
- komunikace se zákonnými zástupci – příprava na školní docházku, vysvětlení potřebných požadavků a vhodného přístupu k dětem
- v červnu probíhá schůzka zákonných zástupců předškoláků s učitelkami, které budou učit první třídy
- co nejdříve vhodná motivace
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku

b) Přestup žáka z prvního na druhý stupeň

Oblast prevence:

- komunikace mezi učiteli prvního a druhého stupně – předávání zkušeností, vysvětlení obvyklého způsobu práce, pravidel, hodnocení
- poskytnutí žákům dostatek času na adaptaci
- adaptační den – stmelovací hry, vytváření kladných vztahů mezi žáky a učiteli, vytvoření pravidel kolektivu
- prohlubování pracovních návyků u žáků 6. tříd – samostatná kontrola správnosti podle řešení, rozvrhnout si volný čas pro zvládnutí domácí přípravy a učiva z více předmětů

c) Osobnost dítěte – snížená inteligence, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

Oblast prevence:

- průběžné sledování žáků, snaha zachytit problém, co nejdříve
- komunikace a úzká spolupráce pedagogických pracovníků
- spolupráce zákonných zástupců se školou
- individuální přístup k žákům
- zaměření na pozitivní výkony žáka, posilování pozitivní komunikace
- pro zjišťování vědomostí a dovedností žáků volení takových druhů a forem zkoušení, které odpovídají schopnostem žáků

d) Nevhodná rodinná situace – nepodnětné rodinné prostředí, rozdílné sociální podmínky života v rodině, nesprávné typy výchovy, složitá rodinná situace

Oblast prevence:

- důležitá je spolupráce zákonných zástupců se školou
- zvýšená pozornost při začlenění dítěte do kolektivu – aby se nestalo terčem posměchu
- projevit rodině podporu
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

e) Žáci nemocní, kteří mají dlouhodobou absenci

Oblast prevence:

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat
- zajistit doplňování učiva
- ulehčit návrat žáka po nemoci do školy – plán doplnění učiva a přezkoušení

f) Žáci, kteří přešli z jiné ZŠ

Oblast prevence:

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – zajištění souladu
- stmelovací, poznávací hry, začlenění do třídního kolektivu
- komunikace se zákonnými zástupci žáka – informovanost, jak žák zvládá adaptaci

Východiska pro nastavování podpory ve škole, vyhledávání, identifikace žáků ohrožených školní neúspěšností

Metody pedagogické diagnostiky:

- pedagogické pozorování žáka v hodině
- rozhovory se žákem, pedagogem, rodičem, spolupráce se zákonným zástupcem žáka
- prověřování znalostí a dovedností formou ústního zkoušení, písemných prací, srovnávací testy
- didaktické testy, reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení, portfolio žákovských prací, analýza pedagogického přístupu a domácí přípravy žáka
- studium pedagogické dokumentace

Formy práce:

- individuální práce se žákem v rámci vyučovací hodiny, doučování
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného rozsahu a obsahu učiva pro domácí přípravu
- užívání podpůrných aktivit – termíny zkoušení a písemných prací, možnost opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při výuce – přehledy, tabulky, kalkulačky
- používání kompenzačních pomůcek dle doporučení PPP a SPC

Postup v případě podezření na zhoršení stavu školní úspěšnosti

1. Učitel, který vidí, že žák začíná mít problémy, upozorní na problém třídního učitele. Komunikace, řešení vzniklého problému mezi vyučujícím, třídním učitelem a zákonným zástupcem. Bude vytvořen Zápis z jednání se zákonným zástupcem žáka.

2. Třídní učitel, dle situace, konzultuje problém s výchovným poradcem nebo metodikem prevence a seznámí se závěry ostatní vyučující. V případě potřeby může být vypracován Plán pedagogické podpory na cca 1 - 3 měsíce. Poté dojde k jeho vyhodnocení. Škola nabízí i další individuální možnosti jako jsou

konzultace s učitelem nebo doučováním. V případě přetrvávajících obtíží je zákonným zástupcům doporučena návštěva odborného pracoviště – např. PPP, SPC apod. Žákovi jsou poskytnuta další potřebná podpůrná opatření, pokud je školské poradenské zařízení navrhne. S doporučením školského poradenského zařízení se seznámí všichni, kteří se na vzdělávání žáka podílí.

3. Komunikace, řešení vzniklého problému mezi vyučujícím, třídním učitelem, metodikem prevence, výchovným poradcem a zákonným zástupcem žáka. Spolupráce s rodinou je velmi důležitá pro úspěšné řešení problému. Komunikace by měla probíhat v klidu, v empatické atmosféře. Škola spolupracuje i s dalšími subjekty, které by mohly napomoci s řešením problému školní neúspěšnosti. Především OSPOD, zájmové spolky a jiné. Bude vytvořen Zápis z jednání se zákonným zástupcem žáka.

4. Svolání výchovné komise – vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, zákonný zástupce žáka. Bude vytvořen Zápis z výchovné komise.

Proces změn je vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu (zápisy z jednání, zprávy jednotlivých třídních učitelů z pedagogických rad, doporučení školských poradenských zařízení, vyhodnocování podpůrných opatření). Pro další období je přihlíženo při plánování na tato zhodnocení.

Zpracovala: Mgr. Martina Vasiljevová – školní metodička prevence